



Universitatea
Transilvania
din Braşov

ŞCOALA DOCTORALĂ INTERDISCIPLINARĂ
Bulevardul Eroilor 29
500036 - Braşov
tel.: (+40) 268.413.000 | fax: (+40) 268.410.525
secretariat-sdi@unitbv.ro | www.unitbv.ro

RAPORT DE EVALUARE AL COMISIEI DE ABILITARE

Din data de: 12 mai 2020

Numele și prenumele candidatului: IGNAT Mihai

Titlul tezei de abilitare: *Explorări ale secundarului în literatura română*

Domeniul de studii universitare de doctorat: Filologie

Denumirea Instituției Organizatoare de Studii Universitare de Doctorat (IOSUD) unde a avut loc ședința publică de susținere a tezei de abilitare: Universitatea Transilvania din Braşov

Punctele tari ale tezei de abilitare:

- Caracterul novator al cercetării într-o zonă literară specială și al investigațiilor viitoare proiectate: relațiile polimorfe ale literaturii cu teatrul, caracterul dramatic/dramaturgic al textului literar modern și contemporan, mecanismele creașivității literare în producția de text dramatic.
- Potențialul colaborativ și interdisciplinar al temelor de cercetare propuse, atât în interiorul spașului academic (românesc în primul rând, dar și internașional) cât și în afara acestuia, în mediile creatoare ale teatrului contemporan și ale filmului.
- Integrarea coerentă în specificul școlii filologice din cadrul Universității Transilvania din Braşov, care leagă cercetarea literară de practica literaturii contemporane.

Punctele slabe ale tezei de abilitare:

- Fără a avea propriu-zis puncte slabe notabile, lucrarea își poate îmbogăși și extinde bibliografia recentă (românească și mondială) legată de teatralizarea prozei.

Întrebările formulate de comisie și răspunsurile candidatului / Observașiile comisiei /

1. **Prof. univ. dr. Rodica Maria ILIE:** Având în vedere specificul preocupărilor știinșifice și didactice ale candidatului, cele legate de interdisciplinaritatea domeniilor filologice și a celui vocașional (artele spectacolului, dramaturgie, scenaristică, film), cum se va reflecta





acest demers interdisciplinar în proiectele viitoare pe care candidatul le va avea cu studenții doctoranzi și tinerii cercetători?

Răspuns (conf. univ. dr. Mihai IGNAT): Am o preocupare constantă pentru această zonă de frontieră, de exemplu relația literatură – film, modalitățile în care se realizează ecranizările românești, felul în care se realizează traducerea unui limbaj literar în altul, filmic, cu atenție la specificul lor și am condus deja disertații de masterat cu acest subiect. La cursul de Creative Writing în dramaturgie pe care îl predau în cadrul masteratului de Inovare Culturală al Facultății de Litere, Universitatea Transilvania din Brașov am sesizat o problemă care ține tot de dimensiunea interdisciplinarității, și anume cvasi-absența textelor de teatru ale autorilor dramatici contemporani, pe fondul unei păreri adânc înrădăcinate în zona vocațională care neglijează textul dramatic pe suport de hârtie sau electronic în favoarea transformării lui în spectacol de teatru. Am întâmpinat reale dificultăți în găsirea textelor, deși există platforme online de tipul celor RegizorCautPiesa.ro sau linternet.ro. Îmi propun realizarea unui corpus sau a unui dicționar de piese de teatru.

Legat de tema secundarului ca temă unificatoare a cercetărilor mele literare reflectate și în sfera didactică, pornind de la observațiile făcute în timpul cursului despre romanul interbelic românesc, posibile subiecte de teze de doctorat ar fi și monografiile unor autori români interbelici necanonici precum Ury Benador, Damian Stănoiu, Felix Aderca, autori marginali dar cu atât mai interesanți ca parte din peisajul literar interbelic. Deși zona postbelică pune poate mai multe probleme și din cauza imixtiunii politicului, o monografie despre opera lui Paul Georgescu poate fi și ea atractivă ca temă de doctorat.

2. **Prof. univ. dr. Miruna RUNCAN:** Mă interesează dacă în planurile de perspectivă ale candidatului legate de zona de interdisciplinaritate literatură-teatru are în vedere, prin dezvoltarea unor cercetări de grup sau conducerea unor teze de doctorat, o subtematică specifică legată de modul în care textul dramatic devine altceva pe scenă, devenirea textului dramatic în funcție de spectacol. Mi se pare o problemă esențială a secolului XXI în teatru.

Răspuns (conf. univ. dr. Mihai IGNAT): Mă interesează foarte mult modurile de translare a textului în ceea ce se numește spectacol. Ca autor dramatic am asistat la aceste procese, am avut reacții, rezerve, discuții, polemici nedezvoltate în spațiul public cu cei care s-au ocupat de această translare, transformare. Este evident o zonă foarte sensibilă, care merită explorată, cea de rescriere propriu-zisă a textului și reconfigurarea lui ca spectacol. Nu m-am gândit în mod specific dar merită o investigație. Nu e foarte ușor, presupune ieșirea din sfera filologică, instrumentele trebuie să fie mult mai rafinate, preluate din zona vocațională. Colaborarea cu zona vocațională, cu Miruna Runcan și Facultatea de Teatru din Cluj-Napoca a fost pentru mine foarte importantă. Importantă este și ieșirea în zona producției de spectacol. Aș extinde colaborarea mea și cu Teatrul Dramatic din Brașov. Preocupările mele, pe care pot să le induc viitorilor doctoranzi sunt legate de specificitatea textului de teatru. S-a scris mult dar nu știu dacă sunt studii serioase pe acest subiect, studii de anvergură actuală. Mă interesează și dimensiunea dramaturgică a prozei românești, autori mai mult sau mai puțin canonici, romancierii, discuția o port cu studenții când predau opera lui L. Rebreanu. Cele mai valoroase romane



au o evidentă substructură dramatică, o temelie de tip dramaturgic, ecranizările lui Liviu Ciulei au fost remarcabile și pentru că textele aveau o articulare de tip dramaturgic, o structură dramatică profundă. Rebreanu a fost apropiat de lumea teatrului ca autor, a scris teatru, scenarii de film, dar și în calitate de director al Teatrului Național din București.

Comentariu Prof. Univ. dr. Miruna RUNCAN: Mă gândeam la teza de doctorat a Ancăi Hațiegan despre teatralitatea prozei sau la studiile de pragmatică ale Sandei Golopenția pentru definirea textului dramatic modern. Pe subtema pe care am încercat să o sugerez în legătură cu devenirea textului dramatic în spectacol, noi suntem dispuși la doctorate în co-tutelă. Șansele de a face proiecte sunt mai mari, și de a le vedea pe scenă.

3. **Prof. Univ. dr. Antonio PATRAȘ:** Activitatea candidatului continuă activitatea interdisciplinară în domeniul literaturii a Școlii de la Brașov unde foarte mulți profesori scriu literatură, nu doar o predau. Mă gândesc la regretații Alexandru Mușina, Gheorghe Crăciun, Andrei Bodiș dar și la Romulus Bucur, Ovidiu Moceanu, Ruxandra Ivăncescu. Profilul lui Mihai IGNAT se înscrie în linia studiului interdisciplinar al literaturii. Așa se explică componenta de creative writing din teza de abilitare. Pe de altă parte, studiul literaturii propus de Mihai Ignat este unul de factură clasică, nu păcătuiește prin snobismul modernizant al teoriilor, monografia este un gen tradițional al istoriei noastre literare și prin alegerea ei candidatul arată că nu metoda face valoarea lucrării de doctorat, ci maniera în care este scrisă, monografia fiind un studiu complex. Studiul literaturii minore, al literaturii de consum, studiul antropologic al literaturii prin intermediul onomasticii personajelor este în această direcție a secundarului prezentată în teza de abilitare, depășind viziunea elitistă, estetizantă, lovinesciană a literaturii. Nu în ultimul rând remarc valoarea creației literare propriu-zise a candidatului în poezie și teatru. Toate acestea îl recomandă să conducă teze de doctorat. Mihai IGNAT este un profesor autentic, de vocație, care și-a asumat și sarcini administrative, fiind directorul Bibliotecii Universității Transilvania din Brașov.

În zona studiilor despre dramaticitatea prozei mai sunt multe de spus, mă gândeam la cercetările lui Vasile Popovici din *Eu, personajul și Lumea personajului*. Aveți în vedere alți autori contemporani în afară de L. Rebreanu sau G. Călinescu, mă refer, spre exemplu la Florin Lăzărescu, *Lampa cu căciulă* și altele?

Răspuns (conf. univ. dr. Mihai IGNAT): L. Rebreanu este un autor canonic. Mă gândesc la Gib Mihăescu, un autor considerat de raftul doi. Relația mea cu textul lui e mai aprofundată, am scris un scenariu de film după *Rusoaica*. M-a ajutat foarte mult această substructură de tip dramatic. Sunt autori mai departe de această substructură, de pildă T. Argezi cu *Cimitirul Buna-Vestire*, care mi se pare un roman extraordinar, nu m-am gândit la translarea lui într-un film dar este absolut posibil. Mai am o experiență personală legată de încercarea de a scrie un scenariu de film după *Pupa rusă* a lui Gheorghe Crăciun, dar romanul nu are o structură atât de puternică de tip dramaturgic. Gradul de reinventare ca scenarist a fost puțin mai mare decât în cazul lui Gib Mihăescu. S-ar putea să găsim texte interesante la acești autori secundari, Damian Stănoiu, Cezar Petrescu, Ionel Teodoreanu, ultimul depinzând și de registrul în care este tratat universul ficțional. În nuvelele sau povestiri se poate găsi un material foarte bun, tot Gib Mihăescu



în *La Grandiflora*, de exemplu, o adevărată dramă psihologică, sigur se poate transla în zilele noastre.

Rezultatul votului:

Specialist: GOLOGAN Daniela (Miruna RUNCAN) – P

Specialist: ILIE Rodica Maria – P

Specialist: PATRAȘ Antonio – P

În unanimitate, cu 3 voturi pentru (P) și niciun vot contra, comisia de experți a votat pentru acordarea atestatului de abilitare dlui conf. dr. Mihai IGNAT.

CONCLUZIA COMISIEI DE ABILITARE:

În unanimitate, salutând contribuțiile și propunerile novatoare ale candidatului, cu apertură interdisciplinară și deschideri spre cercetarea colaborativă, dar și într-o certă relație de continuitate cu specificul școlii filologice brașovene care leagă cercetarea de practica literaturii, comisia decide acordarea atestatului de abilitare dlui conf. dr. Mihai Ignat, în baza susținerii tezei intitulată *Explorări ale secundarului în literatura română*.

COMISIA DE ABILITARE

Nume și prenume:

Semnătura:

GOLOGAN Daniela (RUNCAN Miruna – pseudonim)

ILIE Rodica Maria

PATRAȘ Antonio

Președinte: LĂCĂTUȘ Adrian

Secretar: MOARCĂȘ Georgeta

PROCES VERBAL

Încheiat astăzi, 12 mai 2020, cu ocazia susţinerii publice a tezei de abilitare elaborată de conferenţiar universitar doctor Mihai IGNAT, în vederea obţinerii atestatului de abilitare, în domeniul FILOLOGIE

Preşedintele, conf. dr. Adrian Lăcătuş, deschide şedinţa, anunţă scopul şi prezintă comisia de specialişti, formată din:

SPECIALIST: Prof. univ. dr. Miruna RUNCAN (Daniela GOLOGAN), Universitatea Babeş-Bolyai, Cluj-Napoca

SPECIALIST: Prof. univ. dr. Antonio PATRAŞ, Universitatea Al. I. Cuza, Iaşi

SPECIALIST: Prof. univ. dr. Rodica Maria ILIE, Universitatea Transilvania din Braşov

Se dă cuvântul conf. univ. dr. Mihai IGNAT, care prezintă sinteza tezei de abilitare intitulată *Explorări ale secundarului în literatura română*.

Se dă cuvântul, în continuare, specialiştilor din componenţa comisiei de specialitate pentru evaluarea tezei de abilitare.

Se consemnează întrebările formulate de membrii comisiei de specialitate şi de publicul participant, precum şi răspunsurile candidatului:

1. **Prof. univ. dr. Rodica Maria ILIE:** Având în vedere specificul preocupărilor ştiinţifice şi didactice ale candidatului, cele legate de interdisciplinaritatea domeniilor filologice şi a celui vocaţional (artele spectacolului, dramaturgie, scenaristică, film), cum se va reflecta acest demers interdisciplinar în proiectele viitoare pe care candidatul le va avea cu studenţii doctoranzi şi tinerii cercetători?

Răspuns (conf. univ. dr. Mihai IGNAT): Am o preocupare constantă pentru această zonă de frontieră, de exemplu relaţia literatură – film, modalităţile în care se realizează ecranizările româneşti, felul în care se realizează traducerea unui limbaj literar în altul, filmic, cu atenţie la specificul lor şi am condus deja disertaţii de masterat cu acest subiect. La cursul de Creative Writing în dramaturgie pe care îl predau în cadrul masteratului de Inovare Culturală al Facultăţii de Litere, Universitatea Transilvania din Braşov am sesizat o problemă care ţine tot de dimensiunea interdisciplinarităţii, şi anume cvasi-absenţa textelor de teatru ale autorilor dramatici contemporani, pe fondul unei păreri adânc înrădăcinate în zona vocaţională care neglijează textul dramatic pe suport de hârtie sau electronic în favoarea transformării lui în spectacol de teatru. Am întâmpinat reale dificultăţi în găsirea textelor, deşi există platforme online de tipul celor RegizorCautPiesa.ro sau liternet.ro. Îmi propun realizarea unui corpus sau a unui dicţionar de piese de teatru.

Legat de tema secundarului ca temă unificatoare a cercetărilor mele literare reflectate şi în sfera didactică, pornind de la observaţiile făcute în timpul cursului despre romanul





interbelic românesc, posibile subiecte de teze de doctorat ar fi și monografiile unor autori români interbelici necanonici precum Ury Benador, Damian Stănoiu, Felix Aderca, autori marginali dar cu atât mai interesanți ca parte din peisajul literar interbelic. Deși zona postbelică pune poate mai multe probleme și din cauza imixtiunii politicului, o monografie despre opera lui Paul Georgescu poate fi și ea atractivă ca temă de doctorat.

2. **Prof. univ. dr. Miruna RUNCAN:** Mă interesează dacă în planurile de perspectivă ale candidatului legate de zona de interdisciplinaritate literatură-teatru are în vedere, prin dezvoltarea unor cercetări de grup sau conducerea unor teze de doctorat, o subtematică specifică legată de modul în care textul dramatic devine altceva pe scenă, devenirea textului dramatic în funcție de spectacol. Mi se pare o problemă esențială a secolului XXI în teatru.

Răspuns (conf. univ. dr. Mihai IGNAT): Mă interesează foarte mult modurile de translare a textului în ceea ce se numește spectacol. Ca autor dramatic am asistat la aceste procese, am avut reacții, rezerve, discuții, polemici nedezvoltate în spațiul public cu cei care s-au ocupat de această translare, transformare. Este evident o zonă foarte sensibilă, care merită explorată, cea de rescriere propriu-zisă a textului și reconfigurarea lui ca spectacol. Nu m-am gândit în mod specific dar merită o investigație. Nu e foarte ușor, presupune ieșirea din sfera filologică, instrumentele trebuie să fie mult mai rafinate, preluate din zona vocațională. Colaborarea cu zona vocațională, cu Miruna Runcan și Facultatea de Teatru din Cluj-Napoca a fost pentru mine foarte importantă. Importantă este și ieșirea în zona producției de spectacol. Aș extinde colaborarea mea și cu Teatrul Dramatic din Brașov. Preocupările mele, pe care pot să le induc viitorilor doctoranzi sunt legate de specificitatea textului de teatru. S-a scris mult dar nu știu dacă sunt studii serioase pe acest subiect, studii de anvergură actuală. Mă interesează și dimensiunea dramaturgică a prozei românești, autori mai mult sau mai puțin canonici, romancieri, discuția o port cu studenții când predau opera lui L. Rebreanu. Cele mai valoroase romane au o evidentă substructură dramatică, o temelie de tip dramaturgic, ecranizările lui Liviu Ciulei au fost remarcabile și pentru că textele aveau o articulare de tip dramaturgic, o structură dramatică profundă. Rebreanu a fost apropiat de lumea teatrului ca autor, a scris teatru, scenarii de film, dar și în calitate de director al Teatrului Național din București.

Comentariu Prof. Univ. dr. Miruna RUNCAN: Mă gândeam la teza de doctorat a Ancăi Hațiegan despre teatralitatea prozei sau la studiile de pragmatică ale Sandei Golopenția pentru definirea textului dramatic modern. Pe subtema pe care am încercat să o sugerez în legătură cu devenirea textului dramatic în spectacol, noi suntem dispuși la doctorate în co-tutelă. Șansele de a face proiecte sunt mai mari, și de a le vedea pe scenă.

3. **Prof. Univ. dr. Antonio PATRAȘ:** Activitatea candidatului continuă activitatea interdisciplinară în domeniul literaturii a Școlii de la Brașov unde foarte mulți profesori scriu literatură, nu doar o predau. Mă gândesc la regretații Alexandru Mușina, Gheorghe Crăciun, Andrei Bodiș dar și la Romulus Bucur, Ovidiu Moceanu, Ruxandra Ivănescu. Profilul lui Mihai IGNAT se înscrie în linia studiului interdisciplinar al literaturii. Așa se explică componenta de creative writing din teza de abilitare. Pe de altă parte, studiul literaturii propus de Mihai Ignat este unul de factură clasică, nu păcătuiește prin



snobismul modernizant al teoriilor, monografia este un gen tradițional al istoriei noastre literare și prin alegerea ei candidatul arată că nu metoda face valoarea lucrării de doctorat, ci maniera în care este scrisă, monografia fiind un studiu complex. Studiul literaturii minore, al literaturii de consum, studiul antropologic al literaturii prin intermediul onomasticii personajelor este în această direcție a secundarului prezentată în teza de abilitare, depășind viziunea elitistă, estetizantă, lovinesciană a literaturii. Nu în ultimul rând remarc valoarea creației literare propriu-zise a candidatului în poezie și teatru. Toate acestea îl recomandă să conducă teze de doctorat. Mihai IGNAT este un profesor autentic, de vocație, care și-a asumat și sarcini administrative, fiind directorul Bibliotecii Universității Transilvania din Brașov.

În zona studiilor despre dramaticitatea prozei mai sunt multe de spus, mă gândeam la cercetările lui Vasile Popovici din *Eu, personajul și Lumea personajului*. Aveți în vedere alți autori contemporani în afară de L. Rebreanu sau G. Călinescu, mă refer, spre exemplu la Florin Lăzărescu, *Lampa cu căciulă* și altele?

Răspuns (conf. univ. dr. Mihai IGNAT): L. Rebreanu este un autor canonic. Mă gândesc la Gib Mihăescu, un autor considerat de raftul doi. Relația mea cu textul lui e mai aprofundată, am scris un scenariu de film după *Rusoaica*. M-a ajutat foarte mult această substructură de tip dramatic. Sunt autori mai departe de această substructură, de pildă T. Arghezi cu *Cimitirul Buna-Vestire*, care mi se pare un roman extraordinar, nu m-am gândit la translarea lui într-un film dar este absolut posibil. Mai am o experiență personală legată de încercarea de a scrie un scenariu de film după *Pupa rusă* a lui Gheorghe Crăciun, dar romanul nu are o structură atât de puternică de tip dramaturgic. Gradul de reinventare ca scenarist a fost puțin mai mare decât în cazul lui Gib Mihăescu. S-ar putea să găsim texte interesante la acești autori secundari, Damian Stănoiu, Cezar Petrescu, Ionel Teodoreanu, ultimul depinzând și de registrul în care este tratat universul ficțional. În nuvelele sau povestiri se poate găsi un material foarte bun, tot Gib Mihăescu în *La Grandiflora*, de exemplu, o adevărată dramă psihologică, sigur se poate transla în zilele noastre.

În final, după deliberări, președintele de comisie prezintă rezultatul propus de comisia de specialitate: în unanimitate, salutând contribuțiile și propunerile novatoare ale candidatului, cu apertură interdisciplinară și deschideri spre cercetarea colaborativă, dar și cu continuitate cu specificul școlii filologice brașovene care leagă cercetarea de practica literaturii, comisia decide acordarea atestatului de abilitarea dlui conf. dr. Mihai Ignat, în baza susținerii tezei intitulată *Explorări ale secundarului în literatura română*.

În încheierea ședinței, se dă cuvântul candidatului.

Președinte,
Conf. univ. dr. Adrian LĂCĂTUȘ

Decan

Secretar,
Lect. univ. dr. Georgeta MOARCĂȘ